



คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เกี่ยวกับเบี้ยประกันและบำเหน็จจากการขายประกัน

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้จัดการภาคอาวุโส ภาคไดนามิกส์ ตัวแทน
ประกันชีวิต บริษัท เอไอเอ จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการ
ฝ่ายเงินฝาก ธ.ก.ส. เพื่อขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๔ รายการ ดังนี้

๑. ยอดรวมเบี้ยประกันและค่าบำเหน็จที่ ธ.ก.ส. ได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์
ประกันสินเชื่อของบริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชชั่นแนลแอสซิวรันส์ จำกัด (บริษัท เอไอเอ จำกัด)
แก่ลูกค้า ธ.ก.ส.

๒. บันทึกข้อตกลง (MOU) ทุกครั้งที่ทำกับบริษัท เอไอเอ จำกัด

๓. กรมธรรม์ประกันสินเชื่อของบริษัท เอไอเอ จำกัด

๔. หลักเกณฑ์เพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นพันธมิตรทางการค้า (คู่ค้า) กับ ธ.ก.ส.
(ฉบับที่ใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และ พ.ศ. ๒๕๔๖)

ธ.ก.ส. มีหนังสือ ที่ ผงฝ/๔๔๖๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์
ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่าง ธ.ก.ส.
กับบริษัท เอไอเอ จำกัด ผู้ขอไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ได้เป็นเจ้าของข้อมูลดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๕

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทน ธ.ก.ส. และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ธ.ก.ส. ได้ทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัท เอไอเอ จำกัด เพื่อนำผลิตภัณฑ์ประกันของบริษัท เอไอเอ จำกัด ไปจำหน่ายให้กับลูกค้า ธ.ก.ส. ผู้อุทธรณ์เป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท เอไอเอ จำกัด และเป็นผู้ริเริ่มประสานงานกับ ธ.ก.ส. จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปเรียกร้องค่าตอบแทนจากบริษัท เอไอเอ จำกัด แต่ ธ.ก.ส. ปฏิเสธการเปิดเผย

ในชั้นพิจารณา ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า เมื่อปี ๒๕๔๔ ผู้อุทธรณ์ได้ประสานงานกับ ธ.ก.ส. เกี่ยวกับการนำประกันสินเชื่อไปจำหน่ายให้กับลูกค้าของ ธ.ก.ส. โดยมีการรับรองจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อว่า ผู้อุทธรณ์และทีมงานเป็นผู้ริเริ่มโครงการดังกล่าว หลังจากนั้นผู้อุทธรณ์ก็ไม่ได้ติดต่อกับ ธ.ก.ส. อีกเลย ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ทราบจากหนังสือพิมพ์ว่าบริษัท เอไอเอ จำกัด ได้ทำบันทึกข้อตกลงกับ ธ.ก.ส. ผู้อุทธรณ์เห็นว่าตนเองเป็นผู้ริเริ่มไปประสานงานกับ ธ.ก.ส. จึงเรียกร้องค่าตอบแทนจากบริษัทฯ แต่บริษัทฯ คำนวณค่าตอบแทนให้ผู้อุทธรณ์เพียงร้อยละ ๒ จากการขายให้ลูกค้ากรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งไม่เป็นธรรม เพราะการขายประกันให้กับลูกค้า ธ.ก.ส. นั้นเป็นการขายทั่วประเทศ ผู้อุทธรณ์ได้ขอข้อมูลจากบริษัทฯ แต่เมื่อบริษัทฯ ทราบว่าผู้อุทธรณ์จะนำไปฟ้องคดีก็ปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลกับผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องขอข้อมูลกับ ธ.ก.ส. เพื่อนำไปคำนวณค่าตอบแทนที่ควรจะได้รับและไปฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบว่าบริษัทฯ กับ ธ.ก.ส. ได้ทำบันทึกข้อตกลงกันแล้ว และมีเนื้อหาอย่างไรบ้าง ส่วนกรมธรรม์นั้นผู้อุทธรณ์ไม่ทราบว่าประกันประเภทใด แต่ไม่ว่าจะเป็นประกันประเภทใด ผู้อุทธรณ์ก็ต้องการทั้งหมด เพราะผู้อุทธรณ์เป็นผู้ริเริ่มไปประสานงานกับ ธ.ก.ส. ทำให้เกิดโครงการดังกล่าวขึ้น นอกจากนี้ ผู้อุทธรณ์แจ้งว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยอดรวมเบี้ยประกันและค่าบำเหน็จที่ผู้อุทธรณ์ขอ นั้น เป็นข้อมูลเดียวกันกับคำดำเนินการที่บริษัทฯ ปล่อยให้ ธ.ก.ส. ปีบัญชี ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐

ส่วนผู้แทน ธ.ก.ส. ชี้แจงสรุปว่า ธ.ก.ส. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ เพราะเมื่อพิจารณาแล้วผู้อุทธรณ์ไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เนื่องจากเมื่อปี ๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๔๔ ที่ผู้อุทธรณ์ได้มาประสานกับ ธ.ก.ส. นั้น เป็นการเสนอแผนประกันสินเชื่อ แต่บันทึกข้อตกลงที่ ธ.ก.ส. ได้ทำร่วมกับบริษัท เอไอเอ จำกัด เป็นผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตกลุ่ม แบบคุ้มครองสมาชิก และบันทึกข้อตกลงได้ทำในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นเวลาที่ห่างจากที่ผู้อุทธรณ์ได้มาประสานงาน และผลิตภัณฑ์ก็เป็นคนละอย่างกัน จึงถือไม่ได้ว่า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๕

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ผู้แทน ธ.ก.ส. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ธ.ก.ส. ไม่มีข้อมูลยอดรวมเบี้ยประกัน และค่าบำเหน็จ เพราะไม่ได้เป็นนายหน้าประกันภัย เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เอาประกันภัย ในการทำประกันภัยเท่านั้น จึงมีข้อมูลเฉพาะค่าดำเนินการที่บริษัทฯ จ่ายให้ ธ.ก.ส. ปีบัญชี ๒๕๔๖ – ๒๕๕๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเบี้ยประกันและบำเหน็จจากการขายประกัน ผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่าเป็นข้อมูลเดียวกับค่าดำเนินการที่บริษัท เอไอเอ จำกัด จ่ายให้ ธ.ก.ส. ปีบัญชี ๒๕๔๖ – ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงจำเป็นต้องได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำธุรกรรมในฐานะพันธมิตรทางการค้าระหว่าง ธ.ก.ส. กับบริษัท เอไอเอ จำกัด เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงาน ซึ่งไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงาน ซึ่งไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๕

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มন্ত্রী รูปสุวรรณ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สรุปย่อคำวินิจฉัยที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เกี่ยวกับเบี้ยประกันและบำเหน็จจากการขายประกัน

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำธุรกรรมระหว่าง ธ.ก.ส. และ บริษัท
เอไอเอ จำกัด จำนวน ๔ รายการ แต่ ธ.ก.ส. ปฏิเสธการเปิดเผย

เหตุผลในการปฏิเสธ

เป็นข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่าง ธ.ก.ส. กับบริษัท เอไอเอ จำกัด ผู้ขอมิได้มีส่วน
เกี่ยวข้อง ไม่ได้เป็นเจ้าของข้อมูลดังกล่าว

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่
ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสีย
โดยตรงในข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงจำเป็นต้องได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสีย
ของตน

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์
แก่ผู้อุทธรณ์